

# Artysta grafik

265102

Inna nazwa zawodu: nie występują

## Zadania i czynności

W środowisku artystów plastyków, historyków sztuki, krytyków sztuki, wydawców - pod hasłem „artysta grafik” występują dwa bliskie sobie, ale różne zawody: artysta grafik uprawiający grafikę użytkową oraz artysta grafik uprawiający grafikę warsztatową.

Termin grafika warsztatowa oznacza twórczość artystyczną realizowaną w technikach powielanych na papierze, takich jak: sucha igła, drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, akwatinta, litografia, serigrafia i wiele innych. Dopuszcza się mieszanie technik. W ostatnich latach techniki graficzne są wykorzystywane w sposób indywidualny i bardzo często odbitka występuje tylko w jednym egzemplarzu. Najnowszą technologią stosowaną w grafice warsztatowej jest drukarka laserowa połączona z komputerem.

Grafika warsztatowa bywa też nazywana grafiką artystyczną. Grafika warsztatowa ma bardzo bogatą historię, uprawiali ją tak wybitni mistrzowie jak Dürer i Rembrandt. W Polsce wybitnymi twórcami w tej dziedzinie byli: Władysław Skoczylas, Zofia Stryjeńska, Edmund Bartłomiejczyk, czy Stanisław Ostoja Chrostowski. Do wybitnych twórców żyjących i tworzących współcześnie można zaliczyć: Jana Aleksiana, Ryszarda Otrębę, Leszka Róźgę, Władysława Winieckiego, czy Rafała Strenta.

Pod nazwą grafika projektowa rozumie się twórczość w takich dziedzinach, jak: ilustracja, projektowanie książek, albumów, gazet, magazynów, druków akcydensowych, plakatów, znaków graficznych, reklam, opakowań, komunikacji wizualnej, czołówek filmowych, informacji internetowej itp. Najnowszą formą projektową jest tzw. grafika komputerowa. Historycznie grafika projektowa wywodzi się z grafiki warsztatowej, jej rozwój następował wraz z rozwojem nowych technologii poligraficznych i wizualnych. Polscy artyści w dziedzinie grafiki projektowej odnosili najwyższe światowe sukcesy. Znana jest polska szkoła plakatu, czy polska szkoła ilustracji. Do wybitnych przedstawicieli tej sztuki należy zaliczyć: Józefa Mroszczaka, Henryka Tomaszewskiego, Waldemara Świerzego, Janusza Stannego, Józefa Wilkonia, Leona Urbańskiego czy Leszka Hołdanowicza.

Celem pracy artysty grafika jest stworzenie oryginalnego dzieła artystycznego i zrealizowanie go w nakładzie określonym przez artystę.

Celem pracy artysty grafika warsztatowego jest stworzenie oryginalnego dzieła artystycznego, które można powielić w niezmienionej postaci na papierze w rozmaitych technikach graficznych. Do technik graficznych zaliczamy: drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, akwatinta, litografia, serigrafia, offset. Współczesne techniki graficzne są wykorzystywane w sposób indywidualny (mieszanie technik, tworzenie nowych). Zdarza się, że dzieło artystyczne wykonane jest w technice graficznej, ale tylko w jednym egzemplarzu. Najnowszą techniką graficzną są drukarki laserowe połączone z komputerem. Grafika warsztatowa bywa też nazywana grafiką artystyczną.

Celem pracy artysty grafika projektowego jest stworzenie oryginalnego dzieła

artystycznego przeznaczonego do druków wielkonakładowych. Pod nazwą „grafika projektowa” rozumie się twórczość w takich dziedzinach, jak: ilustracja, typografia, projektowanie książek, albumów, gazet, magazynów, druków akcydensowych, plakatów, piktogramów, znaków graficznych, reklam, opakowań, komunikacji wizualnej, czołówek filmowych i telewizyjnych, informacji internetowej itp. Najnowszym narzędziem, które rewolucjonizują obszary projektowania graficznego, są komputerowe programy graficzne.

Historycznie grafika projektowa wywodzi się z grafiki warsztatowej, jej rozwój i wyodrębnianie następowało wraz z rozwojem nowych technologii powielających.

Artysta jest całkowicie odpowiedzialny za idee dzieła, a sygnując własnoręcznym podpisem odbitkę w wybranej technice graficznej, akceptuje je jako dzieło oryginalne.

Proces tworzenia dzieła przebiega w wielu płaszczyznach, które nawzajem bardzo często przenikają się. Najważniejszą czynnością jest poszukiwanie idei i umiejętność wybrania techniki do jej realizacji. Bardzo często ograniczone możliwości technologiczne i techniczne zubożają idee artysty. Zdarza się też, że wynalazki techniczne, technologiczne i materiałowe są zaczynem pomysłu. Bardzo ważną rolę w realizacji pomysłu odgrywa ekonomia. Umiejętność pogodzenia idei, technologii i kosztów wykonania jest bardzo często warunkiem powstania dzieła sztuki.

## **Środowisko pracy**

### **materialne środowisko pracy**

Środowiskiem pracy każdego artysty grafika jest własna pracownia, studio grafiki, agencja reklamowa, wydawnictwo, itp. Tam właśnie ma miejsce najważniejsza część jego pracy, czyli praca koncepcyjna. Realizacja idei odbywa się w drukarniach, warsztatach poligraficznych, studiach komputerowych. Graficy często posiadają własne urządzenia powielające, jak prasy graficzne, litograficzne, serigraficzne, czy drukarki laserowe.

### **warunki społeczne**

Praca artysty grafika, mimo tego, że współpracuje on z przedstawicielami wielu zawodów, negocjuje koszty, szuka kompromisu itp., ma zawsze charakter indywidualny; bardzo często artysta sam izoluje się od innych.

### **warunki organizacyjne**

Czas pracy w tym zawodzie jest nienormowany. Umiejętność organizacji czasu pracy jest dla artysty grafika bardzo ważna, bywa czasem decydująca dla powstania dzieła sztuki.

## **Wymagania psychologiczne**

Artysta grafik to przede wszystkim osobowość o bardzo indywidualnych cechach. Charakteryzuje go zdolność szybkiego postrzegania (karykatura), błyskotliwość reakcji zabarwiona często złośliwością (dowcip rysunkowy), umiejętność sprawnego rysunkowego notowania rzeczywistości (reportaż rysunkowy, np. z sali sądowej), umiejętność syntetycznego myślenia (projekty piktogramów). Jest ciekawy świata,

oczytany, na bieżąco śledzi ważne wydarzenia artystyczne w swojej dziedzinie na całym świecie. Wykształcił również niekonwencjonalny sposób myślenia. Ze względu na fakt, że artysta grafik w procesie realizacji dzieła współpracuje z bardzo wieloma ludźmi innych zawodów, ważną umiejętnością jest zdolność przekonywania ich do swojego pomysłu, umiejętność inspirowania do twórczej współpracy (poligrafowie, specjaliści od reklamy, itp.) Artysta grafik powinien mieć łatwość kontaktu z ludźmi, lubić ludzi i być ich bystrym obserwatorem.

### **Wymagania fizyczne i zdrowotne**

Zawód grafika związany jest z wykonywaniem pracy lekkiej fizycznie.

Wymagany jest dobry wzrok, szczególnie rozróżnianie barw, oraz sprawność manualna.

### **Warunki podjęcia pracy w zawodzie**

Podstawowym warunkiem do osiągnięcia sukcesów w tym zawodzie jest talent, ale jak wiadomo tylko oszlifowany diament jest wartościowy. Dlatego dobre wykształcenie nie jest przeszkodą w karierze. Dobrych uczelni kształcących w zawodzie grafika jest nie tak dużo. Polskie uczelnie artystyczne mają samodzielne wydziały grafiki w Krakowie, Katowicach i w Warszawie. Należą one niewątpliwie do czołówki światowej. Bardzo przydatne jest w tym zawodzie dobre wykształcenie humanistyczne, znajomość języków obcych oraz wrodzone zdolności manualne.

### **Możliwości awansu w hierarchii zawodowej**

Jedynym kryterium awansu zawodowego są sukcesy artystyczne grafika, nagrody w konkursach krajowych i zagranicznych, udział w biennale oraz wystawach zbiorowych i indywidualnych na całym świecie.

### **Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych**

Artysta grafik o wyrobionej renomie ma szansę pracować do późnej starości. Jednak rewolucja cywilizacyjna (komputeryzacja) stworzyła dla grafików czas bardzo trudny. Wchodzące na nasz rynek wielkie agencje reklamowe, wydawnictwa z krajów zachodnich, zatrudniają ludzi bardzo młodych, często jeszcze studentów. Dla grafików starszych wiekiem często nie ma pracy. Wybitni artyści graficy tego nie odczuwają, ich praca jest lepiej wynagradzana, chociaż słyszy się również ich narzekania na małą ilość zamówień.

### **Możliwości zatrudnienia**

Artysta grafik może otrzymać pracę stałą w wielu miejscach: agencjach reklamowych, wydawnictwach książkowych, gazetach, drukarniach, w dużych przedsiębiorstwach prywatnych czy państwowych. Może również stworzyć własne przedsiębiorstwo lub tworzyć na własny rachunek.

### **Zawody pokrewne**

malarz,

rzeźbiarz,

scenograf,

architekt wnętrz

### **Polecana literatura**

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.